

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 13C/190/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212211627
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr Dagmar Aradská
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2012:4212211627.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno samosudkyňou JUDr. Dagmar Aradskou v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s. so sídlom Metodova 8, Bratislava, IČO: 35 697 270 proti žalovanej: V. U., nar. XX.X.XXXX, bytom J., C. X/X, o zaplatenie 615,71 eur s príslušenstvom

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 443,10 eur spolu s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 443,10 eur od 19.2.2010 až do zaplatenia ako aj náhradu trov konania vo výške 27,38 eur, to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd návrh v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 172,61 eur spolu s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 172,61 eur od 19.2.2010 až do zaplatenia z a m i e t a .

Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v bode 2.5 Dodatku k Zmluve o pripojení - č. zmluvy: A2812837 z 10.9.2008 v znení: „V prípade porušenia niektorej z povinností Účastníka uvedenej v bode 2.3 alebo 2.4 tohto článku (najmä ale nielen nezaplatenie splatnej ceny za Služby, nedodržanie záväzku uvedeného v bode 2.2 tohto článku, jednostranné ukončenie platnosti Zmluvy alebo tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúce k ukončeniu platnosti tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jeho platnosti) je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške 10.000,- SKK “ je n e p r i j a t e ľ n á .

odôvodnenie:

Žalobca sa návrhom doručeným súdu dňa 18.6.2012 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu 615,71 eur spolu s 9 % úrokom z omeškania ročne od 19.2.2010 do zaplatenia a náhradu trov konania. Návrh odôvodnil tým, že žalovaná riadne a včas nezaplatila cenu poskytnutých služieb za obdobie od 7.10.2009 do 7.12.2009 vo výške 443,10 eur, a tak porušila svoje zmluvné povinnosti v zmysle Dodatku k Zmluve o pripojení č. A 2812837 z 29.12.2006, v dôsledku čoho je žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 331,94 eur, z ktorej si žalobca uplatnil „zníženú zmluvnú pokutu“ vo výške 172,61 eur. Žalobca ďalej uviedol, že pri uzavretí Dodatku k Zmluve (o pripojení) č. A 2812837 z 29.12.2006 odpredal žalovanej mobilný telefón za akciovú kúpnu cenu 9,63 eur.

Súd pojednával v neprítomnosti riadne predvolaného žalobcu a žalovanej .

Súd vykonal vo veci dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise ako aj oboznámením sa s rozsudkami Okresného súdu Komárno sp. zn. 13C/10/2011 z 3.2.2012, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/89/2012, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co/137/2010 z 29.6.2011 a sp.zn. 6Co/113/2010 z 20.9.2011, sp. zn. 18Co/136/2010,

rozsudok Okresného súdu Bratislava V sp.zn. 43C/205/2011, rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25Co/195/2011, sp. zn. 9Co/291/2011, sp. zn. 9Co/174/2011, sp. zn. 9Co/12/2011, sp. zn. 7Co/104/2011, ktoré sú zverejnené na internetovej stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (www.justice.gov.sk <<http://www.justice.gov.sk>>) voľne dostupnej verejnosti.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom do 31.10.2008 Každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 52 ods. 1, 2 OZ v znení účinnom do 31.10.2008 (1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1-3 OZ v citovanom znení (1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. (2) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. (3) Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k/ OZ v citovanom znení Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 písm. OZ v citovanom znení Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1, 2 citovaného zákona (1) Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. (2) V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 544 ods. 1, 2 OZ (1) Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. (2) Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 43 ods.1 zákona číslo 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 43 ods.2 zákona číslo 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 43 ods.3 písm. c) citovaného zákona o elektronických komunikáciách, zmluva o pripojení zaniká odstúpením od zmluvy.

Podľa § 43 ods.5 zák. č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení podľa písm. b) ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti, podľa písm. e) ak účastník opakovane porušuje podmienky zmluvy o pripojení.

Podľa § 42 ods.1 písm. a) zák. č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobca uzatvoril so žalovanou dňa 19.11.2003 Zmluvu o pripojení č. A1074224, predmetom ktorej bolo telefónne číslo XXXXXXXXXX a pridelená SIM karta ako aj účastnícky program Paušál 60 spolu s ďalšími nehlasovými službami špecifikovanými v zmluve a telefón NOKIA 3510i.

Žalobca uzatvoril so žalovanou dňa 29.12.2006 Zmluvu o pripojení č. A2812837, predmetom ktorej bolo telefónne číslo XXXXXXXXXX a pridelená SIM karta ako aj účastnícky program Paušál 499 Sk spolu s ďalšími nehlasovými službami špecifikovanými v zmluve a telefón SonyEricsson K610i. Z Dodatku k zmluve o pripojení - č. zmluvy A2812837, ktorý účastníci uzavreli dňa 10.9.2008 vyplýva, že jeho predmetom je dohoda zmluvných strán o predaji koncového telekomunikačného zariadenia (ďalej len „MT“) LG KF310 za kúpnu cenu s DPH 9,63 eur. Podľa bodu 2.5 štandardného formulárového Dodatku k Zmluve o pripojení - č. zmluvy: A2812837 z 10.9.2008, žalovaná v prípade porušenia niektorej z tam uvedených povinností účastníka má povinnosť zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 10.000,- Sk.

Žalobca žalovanej faktúrou č. 8036835035, ktorá bola splatná do 21.10.2009 fakturoval v súvislosti s číslom tel. stanice XXXXXXXXXX mesačné poplatky a hlasové a nehlasové služby za zúčtovacie obdobie do 3.10.2009 vo výške 31,21 eur. Faktúrou č. 8037351145, ktorá bola splatná do 21.11.2009 žalobca fakturoval žalovanej v súvislosti s číslom tel. stanice XXXXXXXXXX mesačné poplatky a hlasové a nehlasové služby za zúčtovacie obdobie do 3.11.2009 vo výške 29,69 eur a faktúrou č. 8037869251, ktorá bola splatná do 21.12.2009 fakturoval žalovanej v súvislosti s uvedeným číslom tel. stanice odpojenie z 2.12.2009 a hlasové a nehlasové služby za obdobie do 3.12.2009 vo výške 6,19 eur. Faktúrou č. 8533866340, ktorá bola splatná do 21.10.2009 fakturoval v súvislosti s číslom tel. stanice XXXXXXXXXX mesačné poplatky a hlasové a nehlasové služby za zúčtovacie obdobie do 3.10.2009 vo výške 196,40 eur. Faktúrou č. 8534367933, ktorá bola splatná do 21.11.2009 žalobca fakturoval žalovanej v súvislosti s číslom tel. stanice XXXXXXXXXX mesačné poplatky a hlasové a nehlasové služby za zúčtovacie obdobie do 3.11.2009 vo výške 82,26 eur a faktúrou č. 8534871609, ktorá bola splatná do 21.12.2009 fakturoval žalovanej v súvislosti s uvedeným číslom tel. stanice odpojenie z 2.12.2009 a hlasové a nehlasové služby za obdobie do 3.12.2009 vo výške 96,02 eur. Okrem toho žalobca faktúrou č. 1006115126, ktorá bola splatná do 21.12.2009 fakturoval upomienku z 3.12.2009 vo výške 1,33 eur.

Žalobca v pokuse o pokonávku z 4.2.2010 žalovanej oznamoval, že eviduje voči nej pohľadávku vo výške 443,10 eur a súčasne žalovanej oznámil, že z dôvodu porušenia zmluvných povinností jej vznikla povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 331,94 eur, a tak žalovanú vyzval, aby do 18.2.2010 zaplatila sumu 775,04 eur. Podľa fotokópie doručenky bol uvedený pokus o pokonávku doručený manželovi žalovanej dňa 8.2.2010..

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalovaná porušila podmienky oboch zmlúv o pripojení uzavretých podľa § 43 zákona č. 195/2000 Z.z. v prípade zmluvy z 19.11.2003, resp. zákona č 610/2003 Z.z. v prípade zmluvy z 29.12.2006 v znení dodatku z 10.9.2008, keď riadne a včas nezaplatila

faktúry dodávateľa - žalobcu za mesačné poplatky a poskytnuté hlasové a nehlasové služby v úhrnnej výške 443,10 eur, v dôsledku čoho žalobca žalovanú odpojil dňa 2.12.2009, avšak neodstúpil od zmlúv tak, ako sa to predpokladá napr. v § 43 ods. 5 zákona č. 610/2003 Z.z.. Súd návrh žalobcu v časti poskytnutých a nezaplatených služieb (v úhrnnej výške 443,10 eur) považoval za dôvodný.

Z dôvodu porušenia zmlúv o pripojení (nezaplatenia splatnej ceny za verejnú službu v lehote splatnosti) sa žalobca v danom prípade domáhal zaplata zmluvnej pokuty vo výške 172,61 eur, oproti zmluvnej pokute „dojednanej“ len v Dodatku z 10.9.2008, a to sumou vo výške 331,94 eur (10.000,- Sk), ktorej zaplata v lehote do 18.2.2010 sa žalobca domáhal v pokuse o pokonávku z 4.2.2010. Súd ako predbežnú otázku predovšetkým skúmal platnosť dojednania o zmluvnej pokute v spotrebiteľskej zmluve, ktorou zmluva o pripojení v znení jej dodatku nepochybne je. Je evidentné, že dodatok k zmluve o pripojení z 10.9.2008 bol vyhotovený dopísaním údajov na štandardnom formulári žalobcu, ktorý v článku 2.5 dodatku k zmluve obsahuje jednostrannú povinnosť žalovanej, ako účastníka, na zaplata zmluvnej pokuty 331,94 eur v prípade porušenia niektorej z jej viacerých povinností ako účastníka. Teda v prípade, že žalovaná poruší povinnosť po dobu 24 mesiacov odo dňa uzavretia zmluvy zotrvať v zmluvnom vzťahu ako účastník; nepožiadat o vypojenie; nedopustiť sa takého konania, na základe ktorého by podniku vzniklo právo odstúpiť od zmluvy; mať aktivovaný na SIM karte taký účastnícky program, že nedôjde k porušeniu záväzku, vzniká jej povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu po 10.000,- Sk za každé porušenie povinností z čl. 2.3 Dodatku k Zmluve o pripojení. Zmluvnou pokutou (ďalšou) v rovnakej výške je žalovaná sankcionovaná aj v prípade neplnenia svojich povinností pred dobou viazanosti (čl. 2.4 Dodatku); resp. porušenia povinnosti mať počas doby viazanosti aktivovaný program, u ktorého je výška mesačného poplatku stanovená najmenej sumou 590,00 Sk (čl. 2.2 Dodatku). V prípade porušenia len všetkých šiestich konkretizovaných povinností žalovanej, tejto vzniká povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 6 x 10.000,- Sk = 60.000,- Sk (1.991,64 eur), bez ohľadu na závažnosť porušenia povinností a čas porušenia povinností vo vzťahu k zmluvnej viazanosti žalovanej. Neuniklo pozornosti súdu, že pre prípad porušenia povinností žalobcu ako dodávateľa (poskytovateľa) nie je v dodatku k zmluve o pripojení vôbec dojednaný prípadný nárok žalovanej ako spotrebiteľa, na zaplata zmluvnej pokuty žalobcom ako dodávateľom. Teda prípadné porušenie povinností žalobcu ako dodávateľa, nie je postihnuté povinnosťou žalobcu zaplatiť zmluvnú pokutu v akejkoľvek výške. Podľa názoru súdu, jednostranná povinnosť žalovanej zaplatiť v prípade všetkých jej konkretizovaných povinností zmluvnú pokutu v úhrnnej výške 1.991,64 eur, resp. jednotlivo vo výške 331,94 eur, sama o sebe spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch účastníkov spotrebiteľskej zmluvy.

Žalobca v danom prípade nárok na „zníženu“ zmluvnú pokutu vo výške 172,61 eur odôvodnil skutkovým tvrdením, že žalovaná je sankcionovaná za to, že nesplnila povinnosť riadne a včas uhradiť cenu poskytnutých služieb vyfakturovaných v období 7.10.2009 -7.12.2009. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca si uplatnil nárok na zmluvnú pokutu vo výške 172,61 eur z dôvodu omeškania žalovanej s úhradou faktúr za poskytnuté plnenia žalobcu, pričom toto omeškanie malo byť súčasne dôvodom na žalobcom preukázané odpojenie žalovanej dňa 2.12.2009, bez zrušenia zmlúv odstúpením. Teda v danom prípade v pokuse o pokonávku z 4.2.2010 vyúčtovaná zmluvná pokuta vo výške 331,94 eur bola sankciou za neuhradenie vyfakturovanej ceny služieb z oboch zmlúv o pripojení v úhrnnej výške 443,10 eur, keď zmluvná pokuta vo výške 331,94 eur zabezpečovala aj riadnu úhradu faktúr za poskytnuté služby žalobcom. Povinnosť žalovanej zaplatiť zmluvnú pokutu v prípade porušenia jej zmluvných povinností však v danom prípade bola upravená len Dodatkom z 10.9.2008, v súvislosti s telefónnym číslom XXXXXXXXXX, na ktorom mala žalovaná neuhradené služby vo výške 374,68 eur.

Primeranosť zmluvnej pokuty je potrebné posudzovať predovšetkým z pohľadu jej účelu, okolností, za ktorých bola dojednaná, výšky zabezpečeného záväzku a vzájomného pomeru výšky hlavného záväzku a zmluvnej pokuty. S poukazom na uvedené súd dospel k záveru, že v danom prípade možná zmluvná pokuta až do výšky 1.991,64 eur spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa - žalovanej, ako slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskej zmluve. Bez povšimnutia nemožno totižto ponechať skutočnosť, že žalovanú zaťažuje povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v rovnakej výške po 331,94 eur za každé porušenie jej viacerých povinností, bez ohľadu na to, kedy v priebehu zmluvnej viazanosti poruší niektorú (hociktorú) zo svojich zmluvných povinností. V danom prípade žalovaná neuhradila faktúry za služby splatné od 21.10.2009 do 21.12.2009, teda v 11. až 13. mesiaci trvania

zmluvného vzťahu účastníkov konania v súvislosti s tel. číslom 0918467374, za čo jej žalobca vyúčtoval zmluvnú pokutu vo výške 331,94 eur.

Predmetom zmluvy o pripojení, v znení jej dodatku, bola kúpa mobilného telefónu žalovanou za účastníkmi zmluvného vzťahu dohodnutú zľavnenú cenu 290,- Sk s DPH. Z takto formulovaného predmetu zmluvy o pripojení nie je zrejmé zvýhodnenie žalovanej. Podľa názoru súdu sa nejedná o zvýhodnenie (benefit) žalovanej, keď účastníci zmluvy sa dohodli na cene predmetu zmluvy vo výške 290,- Sk, bez ohľadu na pultovú cenu totožného mobilného telefónu v iných zmluvných vzťahoch. Preto v danom prípade prípadná zľava z kúpnej ceny nie je plnením žalobcu nad rozsah predmetu zmluvy o pripojení. Správnosti tohto záveru nasvedčuje aj simulovaná situácia, keď v prípade neodstrániteľnej vady žalovanou zakúpeného mobilného telefónu a odstúpenia žalovanej od zmluvy o pripojení, by žalovanej vznikol nárok len na vrátenie sumy 290,- Sk za vadný telefón, teda sumy, ktorú plnila ona žalobcovi pri zakúpení mobilného telefónu.

V súlade s § 53 ods. 1 OZ v znení účinnom do 31.10.2008 súdnemu prieskumu nepodliehajú zmluvné podmienky súvisiace s predmetom zmluvy a cenou plnenia. Predmetná vec sa týka práva Európskej únie (smernica Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách; ďalej „smernica“). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je pomerne náročné na dodávateľov a významne chráni spotrebiteľov. Spotrebiteľ v spotrebiteľských zmluvách o pripojení, s výnimkou programu a podpisu zmluvy, takmer žiadnym spôsobom neparticipuje na koncipovaní zmluvy. Preto je zakotvená v ustanovení § 54 OZ pomerne silná ochrana spotrebiteľov, ktorú spotrebiteľom, kontrolou zmluvných podmienok, poskytuje štát prostredníctvom súdov. Faktická nerovnosť medzi dodávateľom a spotrebiteľom pri vzájomnej kontraktácii spotrebiteľských zmlúv v neprospech spotrebiteľa je zjavná a viaceré rozhodnutia Súdneho dvora EÚ na to poukazujú (napr. rozsudok C-168/05 Mostaza Claro, bod 25, 26, 27). Súdny sú zo zákona povinné podrobiť súdnej kontrole zmluvné podmienky s cieľom vylúčiť zo života bežných spotrebiteľov nepríjemné podmienky, ktoré zhoršujú kvalitu života, čo bolo nakoniec aj cieľom čl. 6 citovanej smernice 93/13 „postarať sa, aby spotrebiteľov neprijateľné klauzuly v zmluvách nezaväzovali“.

Vysoký počet súdnych sporov žalobcu so spotrebiteľmi indikuje potrebu podrobnej súdnej kontroly zmluvných podmienok a postupu žalobcu, a to v súlade s čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov), čl. 38 Charty základných práv EÚ (Politiky štátov zabezpečia vysoký stupeň ochrany spotrebiteľov) a neprehliadnuteľnej judikatúry Súdneho dvora EÚ, najmä so zreteľom na povinnosť súdu ex offo zakročiť proti neprijateľným zmluvným podmienkam (C-240-244/98 Oceáno Grupo, C-473/00 Cofidis, C76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská a iné). Podľa ustálenej ujednej judikatúry, systém ochrany zavedený smernicou vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah (rozsudky Súdneho dvora EÚ zo dňa 27. 6. 2000, Oceáno Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, ako aj z 26. 10. 2006 Mostaza Claro, C-168/05, tiež čl. 37 uznesenia Súdneho dvora vo veci C76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská). Žalobca ani netvrdil a ani nepreukázal, že by zmluvná podmienka o povinnosti žalovanej ako účastníka zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 331,94 eur za každé porušenie určených zmluvných povinností bola v danom prípade individuálne dojednaná so žalovanou.

S poukazom na uvedené, z dôvodu nemožnosti žalovanej ovplyvniť text pre žalovanú spotrebiteľku nevýhodných zmluvných dojednaní o zmluvnej pokute v žalobcom vopred formulovanom tlačive Dodatku k zmluve o pripojení, súd zmluvné dojednania o povinnosti spotrebiteľa - žalovanej, ako účastníka zmluvy o pripojení - zaplatiť zmluvnú pokutu považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. k/ OZ, keď žalobca požaduje od spotrebiteľa, ktorý je v omeškaním so splnením svojho záväzku vo výške 374,68 eur (vo vzťahu s tel. číslom 0918467374), aby zaplatil nepríjemne vysokú sumu (331,94 eur) ako sankciu spojenú s oneskoreným plnením jej záväzku, pričom žalobca je podľa zmluvných dojednaní oprávnený uplatniť si rovnakú zmluvnú pokutu (minimálne ešte päť krát) po 331,94 eur aj v prípade iných porušení povinností žalovanou. Takéto zmluvné dojednanie oprávňujúce žalobcu uplatniť si zmluvnú pokutu minimálne 6 x po 331,94 eur, je vo vzťahu k spotrebiteľovi, zabezpečenej povinnosti a charakteru poskytovanej služby nepríjemne vysoká a voči spotrebiteľovi likvidačná, keď

za poskytnuté a odobraté služby musí spotrebiteľ vždy zaplatiť, čomu nasvedčuje aj vyhovujúca časť výroku tohto rozsudku a za zakúpený mobilný telefón spotrebiteľ už zaplatil dohodnutú kúpnu cenu, a to bez ohľadu na cenu mobilného telefónu v iných obchodných prípadoch.

Tento výklad obsahu zmluvy je s poukazom na § 54 ods. 1, 2 OZ v citovanom znení pre spotrebiteľa aj priaznivejší, keďže spotrebiteľ sa nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (obdobne aj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5M Cdo 20/2009 z 25.1.2011). V danom prípade súd má za to, že povinnosť žalovanej zaplatiť zmluvnú pokutu bez jej rovnocenného oprávnenia, ktorým by bola táto jej povinnosť vyvážená, je zhoršením zmluvného postavenia žalovanej. Tento výklad sankčnej zmluvnej podmienky je aj eurokomformný, keď súdom poskytnutá ochrana spotrebiteľa je súladná s unijnou - komunitárnou judikatúrou. Konajúci súd o nepriamom výklade unijného práva pochybnosti nemal, a tak predbežnú otázku Súdnemu dvoru EÚ nepredložil.

Neprijateľná zmluvná podmienka je s poukazom na § 53 ods. 5 OZ v znení účinnom od 1.1.2008 (absolútne) neplatnou ako celok, preto je vylúčené prípadné moderovanie zmluvnej pokuty podľa ustanovenia § 545a OZ, ktoré nadobudlo účinnosť od 1.1.2008. Aj Súdny dvor ES v rozsudku zo 14. júna 2012 vo veci C-618/10 Banco Espanol de Crédito SA proti Joaquín Calderón Camino konštatoval, že Vnútroštátny súd nemôže zmeniť obsah nekalej podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom. Z uvedeného dôvodu (neprijateľná zmluvná podmienka) súd návrh žalobcu na zaplatenie „zniženej“ zmluvnej pokuty vo výške 172,61 eur zamietol, bez akéhokoľvek uvažovania o jej prípadnom znížení moderáciou.

Obsahovo rovnaká zmluvná podmienka v obdobných spotrebiteľských zmluvách o pripojení (aj žalobcu) už bola predmetom súdnej kontroly a súdy ju (právoplatne) považovali za neprijateľnú zmluvnú podmienku (napr. rozsudok Okresného súdu Komárno sp. zn. 13C/10/2011 z 3.2.2012, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/89/2012 z 31.7.2012, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co/137/2010 z 29.6.2011 a sp.zn. 6Co/113/2010 z 20.9.2011, sp. zn. 18Co/136/2010 z 9.5.2011, rozsudok Okresného súdu Bratislava V sp.zn. 43C/205/2011 z 13.6.2012, rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25Co/195/2011, sp. zn. 9Co/291/2011, sp. zn. 9Co/174/2011, sp. zn. 9Co/12/2011, sp. zn. 7Co/104/2011, ktoré rozsudky sú prístupné aj verejnosti na stránkach Ministerstva spravodlivosti SR www.justice.gov.sk <<http://www.justice.gov.sk>>.

S poukazom na § 53a ods. 1 OZ a citované právoplatné rozsudky je žalobca povinný zdržať sa používania takejto podmienky v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

Podľa názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky vyjadreného v uznesení z 22. 11. 2011, č. k. IV. ÚS 499/2011-25 Obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06). Rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb k orgánom verejnej moci (IV. ÚS 92/09). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (IV. ÚS 209/2010, m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05). Aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06). Aj ESLP v rozsudku Beian proti Rumunsku konštatoval, že je v rozpore s princípom právnej istoty, ak súd v obdobných veciach rozhodne odlišne. Napokon, povinnosť súdu rozhodovať v obdobných veciach rovnako a v prípade odklonu od judikatúry povinnosť uviesť dostatočné a presvedčivé dôvody pre tento odklon, jednoznačne vyplýva aj z požiadaviek právnej teórie. Pravidlo, že kto sa chce odchyliť od súdneho precedensu alebo ustálenej judikatúry, musí pre odklon uviesť dostatočný dôvod (a teda nesie bremeno argumentácie) je považované za jedno zo základných pravidiel racionálnej právnej

argumentácie (Např. ALEXY, R.: A Theory of Legal Argumentation. A Theory of Rational Discourse as Theory of Legal Justification. Oxford: Clarendon Press, 1989, s. 277 - 278)⁴. (cit. Wilfling; www.otvorené právo.sk).

Ak nie sú splnené podmienky pre zaviazanie žalovanej na plnenie žalované titulom zmluvnej pokuty, nemožno dosiahnuť plnenie sumy 172,61 eur na rovnakom skutkovom základe a na základe tých istých skutočností z iného, ako uplatneného právneho dôvodu (zmluvná pokuta), keďže žalobca v danom prípade nenavrhol zmenu petitu na základe iných skutkových okolností.

Súd v súlade s § 153 ods. 3 O.s.p. vo výroku rozsudku určil, ktorú zmluvnú podmienku považuje za neprijateľnú, pričom takéto určenie je v danom prípade dôvodné aj podľa § 153 ods. 4 O.s.p..

Pretože žalovaná svoj dlh (titulom mesačných poplatkov, hlasových a nehlasových služieb) riadne a včas neuhradila, dostala sa do omeškania s jeho plnením. Žalobca sa domáhal zaviazanie žalovanej na zaplatenie 9 % úroku z omeškania ročne zo žalovanej sumy odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty splatnosti určenej v pokuse o pokonávku, teda od 19.2.2010. Súd uplatnený nárok žalobcu na úrok z omeškania z prisúdenej sumy považoval, s poukazom na § 517 ods. 1, 2 OZ a § 3 vládneho nariadenia č. 87/1995 Z.z. za dôvodný, keďže k 19.2.2010 bola úroková sadzba ECB 1%, pričom žalobcovi vznikol nárok na úrok z omeškania o 8 percentuálnych bodov vyšší, avšak len z prisúdenej sumy istiny. Súd preto návrh na úrok z omeškania v prevyšujúcej časti zamietol.

Rozhodnutie o náhrade trov konania sa zakladá na ustanovení § 142 ods. 1 O.s.p.,

v danom prípade bola úspešným účastníkom žalovaná, ktorá postupom podľa § 151 ods. 1 O.s.p. nenavrhol rozhodnúť o trovách konania. Žalovanej v konaní ani žiadne trovy nevznikli, a tak jej súd nepriznal ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu - Okresný súd Komárno, Pohraničná č. 6, Komárno - na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal

navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.